

SYN FER GIE

*34

NOVEMBRE 2015

MAGAZINE RÉGIONAL D'INFORMATION ATERT-WARK

AUS DER REGIOUN

CUBE 521

OP DER SCHOCK

KLIMAPAKT

KOMM SPUER MAT

APÉRO CHANTIER

DOGSITTER

CROIX-ROUGE

MAISON DE L'EAU

BIEKERECH

NOTRE SERVICE SALAIRE POUR VOUS FACILITER VOTRE QUOTIDIEN!

Calcul et traitement des salaires, avantages en nature et autres rémunérations

Déclarations fiscales et sociales

Tenue des livres de salaires et assistance lors du contrôle fiscal

Traitement des salaires à l'étranger

Tous traitements en relation avec le salaire (congés extraordinaires; chômage intempéries; déclarations ADEM; etc.)

14, Haaptstrooss · L-8720 Rippweiler · Tél.: 23 62 33-1 · fiin@pt.lu
www.fiduciaire-interregionale.lu

Secrétariat social · Comptabilité · Bilans · Déclarations fiscales · Conseil fiscal · Démarches administratives · Demandes de subventions · Traitement TVA internationale

Chrëschtdag op der Buerg zu Useldeng

Freides, 11 Dezember 2015

18:00 Auer Ouverture

19:30 Auer Concert vun der Harmonie Useldeng an der Fanfare lewerieng

21:00 Auer Concert vun „Saxofolies“

Samsdes, 12 Dezember 2015

11:00 Auer Ouverture

12:00 Auer Gesang mat den Useldenger Schoukkanner

14:00 Auer Concert vum Jugendorchester vun der Harmonie Useldeng

16:00 Auer Concert Querflütten vun der Reiderer Musikschoul

Kräpperchersausstellung an der Kirsch - Hobbykünschtler

Dekoratiounartikelen fir Chrëschtdag

Jessen an Gedränks

Org. Kulturkommission mat de Veräiner aus der Gemeng

À DÉCOUVRIR LE CHÂTEAU D'USELDANGE

CIRCUIT DIDACTIQUE

ACCESSEBLE AUX PERSONNES HANDICAPÉES DE LA VUE.

PROJET-PILOTE DE L'UNESCO.

HEURES D'OUVERTURE: 8h30-19h00

RÉSERVATION: OBLIGATOIRE POUR VISITES GUIDÉES

(3 SEMAINES À L'AVANCE)

PARTICIPIANTS: MAX. 15 PRS / GROUPE

PRIX: ACCÈS GRATUIT - VISITE GUIDÉE: 50 € PAR GROUPE

CONTACT: TOM.LEHNERT@USELDENG.LU

TÉL.: 00352 23 63 00 51-26

SOMMAIRE

CUBE 521
Picknick - Kulturkontakte
© Ellen Coenders

4 GEMENG BIEKERECH
KRITT GOLD ZU LEIPZIG
UM EEA FORUM!

6 DOGSITTING
MUPPEPENSIOUN

8 AM AKLANG MAT
SECH SELWER

10 EISEN SCHLÄSSER:
BESENIUS FERRONNERIE
D'ART & SAFETY CENTER
VU MÄRZEG

12 ACCÈS OP
D'GESELLSCHAFT:
OP DER SCHOCK BAUT
NEI WUNNSTRUKTUR
ZU MÄRZEG

15 DON DE SANG À
REDANGE/ATTERT

16 KLIMAPAKT-KAMPAGNE
ECH ENGAGÉIERE MECH
FIR MÉI KLIMASCHUTZ!

22 GEWÄSSERVERTRAG
ATTERT
BRENNNESSELKONFEKT
EINE ÜBERRASCHUNG
FÜR DIE FEIERTAGE

24 KOMM SPUE MAT
APÉRO CHANTIER

26 CUBE 521

28 AGENDA

IMPRESSUM

RÉDACTION, DIRECTION ARTISTIQUE,
ILLUSTRATION, MISE EN PAGE &
SUIVI DE PRODUCTION

Art & Wise s.à r.l.

EDITEUR RESPONSABLE

Art & Wise s.à r.l.

IMPRESSION

Imprimerie Centrale s.a. - Luxembourg
Imprimé sur papier Circle Offset FSC
100% recyclé

RENSEIGNEMENTS & RÉSERVATIONS

T +352 23 62 43-20 - F +352 23 62 43-29
info@artandwise.lu

© Art & Wise s.à r.l.

Tous droits réservés. Toute reproduction, ou traduction, intégrale ou partielle, est strictement interdite sans autorisation écrite au préalable de l'éditeur.

Prochaine parution: février 2016
Clôture annonce: janvier 2016
Tirage 12.719 exemplaires

Magazine régional d'information bimestriel édité par Art & Wise s.à r.l. en collaboration avec le Groupe d'Action Locale Leader Redange, la Maison de l'Eau, le Syndicat Intercommunal du Réidener Kanton et l'Energieatelier a.s.b.l.

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Agriculture
de la Viticulture et de la
Protection des consommateurs

Fonds européen agricole pour le développement rural:
l'Europe investit dans les zones rurales.

... AN EISER REGIOUN

GEMENG BIEKERECH KRITT GOLD ZU LEIPZIG UM EEA FORUM!

Den 3. November 2015 sinn 33 euro-päesch Gemengen, Stied a Regioune mam European Energy Award Gold ausgezeechent ginn. Et ass déi éischte Kéier dat am Kader vum Klimapakt 4 Gemengen aus Lëtzebuerg derbäi waren, dorënner och Biekerech, déi als eenzeg Gemeng zu Lëtzebuerg scho beim éischten Audit sämtlech Kritären erfëllt hat fir de "Gold"-Status ze kréien.

Et ass eng wichteg Auszeechnung déi beweist, dat d'Gemeng Biekerech och op europäeschem Niveau **Virreider an der Energiepolitik ass**, dozou den Buergermeeschter Thierry Lagoda:

"D'Gold Zertifizierung ermeiglecht et eis fir der breeder Ëffentlechkeet ze presentéieren, wat hei zanter Joren un Efforte geleescht goufen an och wéi wichteg dës waren an och nach èmmer sinn."

Scho 1997 huet d'Gemeng Biekerech en eegenen Energieplang opgestallt, a sech virgeholl Energieautark ze ginn. Deemno huet een hei scho fréi d'Roll vum Pionéier iwverholl a Saache Klimaschutz. Sou gouf 2004 vun enger Kooperativ vun 19 Bauren eng Biogasanlag opgeriicht, wou déi iwwerschësseg Hëltz iwwert ee kommunalt Fernwärmenetz aktuell ronn 200 Stéit

mat erneierbarem Energië versuergt. Eng communal Holzhackschnitzelanlag suergt zanter 2008 duerfir, datt de Bedarf u Wiermt aus lokalen Energieträger och fir d'Zukunft ofgeséchert ass. Donieft sinn op villen Diecher vun de kommunale Gebaier Photovoltaikanlagen installéiert ginn, an deenen d'Bierger investéiere konnte fir esou selwer erneierbar Energie produzéieren ze kënnen.

Kuckt een déi aktuell Situatioun vun der Energieversuergung am Land, da muss ee feststellen, dat nämmen 3.75% Energie aus erneierbare Quelle produzéiert gëtt. Dat ass am Verglach zu aneren europäesche Länner immens wéinag a bréngt d'Land op déi 2. läschte Plaz. Erkennt een och nach den Zesummenhang vu Migratioun a Klimawandel, da gëllt et keng Sekonn ze ver-

polveren an aktiv Klimaschutz ze bedreiwen.

D'Gemeng Biekerech huet op alle Fall seng Hausaufgabe gemaacht an ass och nach laang nitt fäerdeg. D'Ziel ass et nach èmmer 100% Energie-autark ze ginn. Donieft gi Mobilitéitskonzepter an Ugrëff geholl, wéi zum Beispill e Carsharing-Projet, gréng Start-Up's ginn ènnerstëtzzt duerch den Ekodaul-

Projet an eis d'Wësse gëtt iwwert dem Wee vun der Millen asbl un den "Energie-Tourismus" weidergeleet, eng Demande déi vu Joer zu Joer klëmmt (3.000 fir 2015!). Jo souguer Gruppen aus Peru, Südkorea an Indien hunn de Wee scho bei eis fonnt...

... AN EISER REGIOUN

DOGSITTING MUPPEPENSIOUN

D'Jeannine vu Rëmmereg huet fréier fir eng Assurance geschafft. De Muppegeck huet iewer säi ganze Courage an de Grapp geholl, sech selbstänneg gemaacht a säin "Hobby" zum Beruff gemaacht.

DOGSITTER.LU
Jeannine Gossen
4, rue Kalkstecker
L-8614 Reimberg
info@dogsitter.lu
T +352 621 14 94 73
Facebook.com/dogsitter.lu

Pension pour chiens
Promeneur de chiens
Garde de chiens
Toilettages de chiens

Beauty - Muppesalon

T'ass nach nitt sou laang hier, do koum d'Jeannine begeeschert vu Wien erém. Hat huet mat Erfolleg eng Formatioun gemaacht fir e Muppesalon kënnen ze bedreiwen. Elo ass all Rass hei häerzlech Wöllkomm, vum Kurzhaar-, iwver Rauhaar- bis bei de Langhaarhond. All Mupp kritt déi Fleeg, déi e brauch a selbstverständlech och esou wéi "d'Frauchen" oder den "Herrchen" sech dat wünscht. Bal all Coupe-Mupp ass méiglech soulaang et nitt der Gesondheet vum Mupp schued an et dem Déierchen och nitt ze vill Nerve kascht.

Bei Dogsitter.lu gëtt per Hand getrimmt, mat der Schéier geschnidden oder mat der Maschinn raséiert. Einfach Bueden a Föhnen ass och méiglech. De Mupp gëtt och nitt ugestréckt. D'Oueren an d'Patte gi gefleegt, an d'Fell kontrolléiert op Parasiten ewéi zum Beispill geféierlech Zecken a lästeg Fléih.

Walking - Muppecrèche

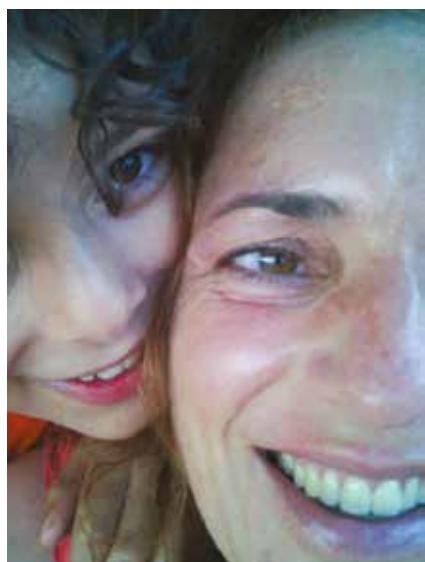
Dir hutt am Dag keng Zäit fir no ärem Mupp ze kucken? Dir musst kuerzfristeg fort oder sidd krank? Kee Problem. Dogsitter.lu ass 7 Deeg an der Woch fir lech do fir de Mupp bei sech doheem ze versuergen. D'Jeaninne kënnt op Wonsch och de Mupp bei lech heem sichen. Wann et fir ass fir mam Hond tréppelen ze goën, dann an engem Émkrees vun 20 km vu Bierberech (Bettborn)/Réiden.

... AN EISER REGIOUN

AM AKLANG MAT SECH SELWER

D'Nada Brahma Praxis zu Nidderpallen
fir Klang an Energieheelung.

1991 huet d'Natalie "Nalu" De Lorenzi am jonken Alter säi ganzt Liewen émgekempelt. Ursach wor eng plétzlech Krankheet, eng mësslongen OP, 4 Deeg Koma an uschléissend e laange Wee voller Péng zréck op d'Been. Dës Erfahrung huet hat markéiert a motivéiert säi Liewe mat alle Sénner bewosst ze liewen. Säin éischte Schrott: Jobwiessel. D'villversprechend Carrière op der Bank huet hatt un dé Nol gehaang. Sozial Engagemerter, gesond Liewen, Yoga, Meditatioun a d'Heelkrafft duerch Energié stoungen luës a luës émmer méi am Mëttelpunkt vu sengem Liewen. D'Passioun gouf Berufung. Op senge sélleche Studiereesen duerch Indien, Laos, Thailand, Guatemala, Honduras an Ägypten esou wéi och op de reegelméissege zertifizierte Weiterbildungsseminären an Europa, huet d'Nalu an de leschten 20 Jore wärtvoll Erfahrunge gesammelt a sech spezialiséiert. 2009 huet hat seng Praxis fir Klang- an Energieheelung zu Graisch opgemaach an as virun 1 Joér mat hir op Nidderpallen geplénnert wou méi grouss Raimlégkeeten et him erlaaben och Ausbildung unzebidden. Doraus as entstan: Nada Brahma, Praxis an Schoul fir Klang an Energieheelung.

1. Ditzbierg
L-8545 Niederpallen/Luxemburg
T +352 26 61 02 59
klangundenergie@gmail.com

Problemer gi vu bis...

Bei d'Nalu komme Kanner, Teenager, Erwuessener. Kierperlech, emotional, mental a spirituell Problemer gi geléist. Dat geet vu Péng, Blockagen, Burn Out, Depressiounen iwver Krankheeten, Trauer bis bei d'Neientdeckung vum Liewenssénn. Egal wat de Client belaascht, t'geet net drëm d'Symptomer ze betäuben mä fir déi wichteg Harmonie am Kierper nees hierzestellen.

Lauschtert op wat äre Kierper lech seet: "Reading"

Mir all sammelen am Laf vun de Joren Erfahrungen. Déi domat verbonnen Emotiounen ginn an eissem Energiefeld gespäichert a Strukturen, déi sech, zum Beispill als Blockade, Péng oder Depressioun bemierkbar maache kënnen. D'Nalu huet den Don fir dës Impulser opzehuelen, ze "liesen (reading), déi mat lech a Resonanz stinn an erkennt esou d'Strukturen, wou d'Energie verluer geet. Duerch gezielt Froen, sief et am biologeschen oder/am psychologesche Beräich, gëtt zesumme mam Klient d'Verbindung téscht de Symptomer an der Liewengeschicht detektéiert. No an no ginn d'Blockaden duerch reegelméisseg Behandlungen opgeléist. Dat funktionéiert andeems een déi mol fir d'éischte wouer - wëll heeschen an d'Bewosstsinn hëlt. Uschléissend liquidéiert een mat bewossten Otemübungen a

Klangschalenbehandlungen resp. Heelsätzungen (nom Dr. Eric Pearl) des "Onstëmmegkeeten".

Klangschalenbehandlung

Eis Organer, Schanken, Tissuën esou wéi och verschidde Kiersystemer hunn all hir egee Resonanzfrequenz. Zesummen ergëtt dat eng villstëmmeg Harmonie. Wann déi awer gestéiert ass, nenne mir dat Krankheit. Klangschuelen hëllefen den Equiliber nees hierzestellen. Sie wierke präzis do wou se gebraucht ginn, op physeschem, emotionalem, mentalem oder op energeteschem Niveau.

Dem Nalu seng Klangschalentherapie ass mëttlerweil patentéiert an ass och als Ausbildung unerkannt ginn. Agesat gëtt se am Sozial- a Pflegeberäich. Nieft de Formationen ass hatt selwer och reegelméisseg a Weiderbildungscourses a lësst seng Kompetenzen all 2 Joer an Däitschland an der Dr Eric Pearl Institution préiwen. Selbstverständlech gëllt och bei him de Secret professionell. Och ze rekommendéieren: Mantra-Chanting, all éischte Samschäden am Mount. Fir e gesamten Iwwerbléck vum Nalu senger Offer ze kréien, gitt op de Site www.klangschalen-therapie.lu. Hei fannt Dir detailliéiert Informationen, Videoen, Tariffer (Beki Wëllkomm) esou wéi och wëssenschaftlech Analysen. Namasté.

... AN EISER REGIOUN

EISEN SCHLÄSSER: BESENIUS FERRONNERIE D'ART & SAFETY CENTER VU MÄERZEG

besenius
ferronnerie d'art

FERRONNERIE D'ART BESENİUS s.à r.l.
1, Zone Industrielle - L-9166 Mertzig
T +352 88 81 10 - 1
info@besenius.lu
www.besenius.lu

besenius
safety center

BESENİUS SAFETY-CENTER s.à r.l.
4, Zone Industrielle - L-9166 Mertzig
T Nord +352 88 80 84
T Centre +352 44 73 28
depannage@besenius.lu

De Familljebetrib Besenius vu Mäerzeg kuckt houfreg op 7 Generatiounen am Betrib zréck. Ugefaangen huet alles 1825 zu Feelen mam Hubert Besenius. Den deemolege Schmatt huet et färerde bruecht fir seng Passioun un d'Bouwen z'iwwerdroën. An dat ass bis haut nitt anescht. Obwuel de Jeff Besenius, haitege Patron vu Besenius Ferronnerie d'Art, Besenius Safety Center a Besenius Portails et Clôtures, sech am Ufank vu senger Carrière net ganz sécher wor, op hien am Papp sengem Betrib wéilt Fouffaassen: "Ech hu fir Ingenieur geléiert. Emol färerde mat der Schoul, hunn ech geleeëntlech am Betrib eng Hand matugepaakt, egal op an der Schmëtt, am Büro,

am Zeechenatelier oder soss wou Nout um Mann wor. Ier ech mech émkuckt hat, wor ech awer voll dran. Spéitstens wéi ech mäin éischten elektreschen Zyylinder am Grapp hat, eng Technologie déi mech enorm begeeschtert, hunn ech mäin Dada am Betrib fonnt a mech komplett an de Service vum moderne Schlésseldéngscht erageschafft." Och sái méi jonke Brudder Lex, de Kënschtler vun der Famill, huet seng Plaz am Betrib fonnt, a kreéiert leidenschaftlech Objeten aus Eisen an der Schmëtt. Dat geet vu Gelänner, déi op Wonsch realiséiert ginn, iwwer Restauratiounsaarbechte bis hin zur Émsetzung vun Eisesculpturen, déi Kënschtler hei an Optrag ginn. Gekëmmert gëtt sech awer och ém d'Zesummenaerbecht mat den Architekten an den Innenarchitekten fir héichmodern Stol-konstruktiounen, Gelänner, Trapen an Diren. De Papp Eloi Besenius (De Numm kënnnt vum hellegen Eligius, Schutzpatréiner vum Schmatt) ass wuel an der Pensioun an awer nitt aus der Schmëtt ewechzedenden. Et erkennt een e séier erém. Hien ass émmer a Begleedung vum Mupp "Taff", och Member vun der Famill. Sou gëtt hei zesummen un engem Strang gezunn an de Beruff a vollen Zich gelieft.

Zukunftsplanung

Nodeems dem Jeff Besenius seng Plaz am Betrib fonnt hat an de Schlésseldéngscht relativ séier 50% vum gesamte Chiffre d'Affaire ausgemaacht huet, gouf et Zäit fir sech Gedanken iwwert d'Zukunft vu Besenius Ferronnerie d'Art ze maachen. Mécht ee sech selbstänneg mam Schlésseldéngscht? Iwwerhält een de ganze Betrib? De Jeff huet sech du Vertrauns-partner mat an d'Boot geholl, de Pfeiffer Marc an de Goerens Alain, en ale Spillschoulskolleg, deen och direkt nom Ofschloss bei Besenius schaffe koum. Zu 3 ass dunn 2009 de Besenius Safety Center gegrënnt ginn. E Winning Team. 2011 ass dunn dem Papp sái Betrib, Besenius Ferronnerie d'Art, mat iwwerholl ginn. Haut huet een d'Bestätigung, dat een dee richtege Wee gaangen ass an och déi richteg Leit beieneen huet. D'Iddie stëmmen, d'Emstetzunge lafe problemlos – an d'Clienten sinn zefridden. Mëttlerweil fénnt een d'Schilmëtt, deemno d'Besenius Ferronnerie d'Art, op der selwechter Adress zu Mäerzeg op der Haaptstrooss, an de Besenius Safety Center, d'Schlässerei, e puer Meter weider erop, eran an der Zone Industrielle mat engem interessante Showroom, engem Atelier, wou d'Schlässer an d'Schlësselen selwer zesummegebaut ginn, mat engem Dépannage-déngscht dee 7 Deeg op 7 fir lech do ass.

Ferronnerie d'art Besenius

Fondée en 1825 par Hubert Besenius,
actuellement représentée par les
frères Jeff et Lex Besenius.

Parfaite maîtrise des techniques an-
ciennes de forge et de restauration.

Les services s'adressent aussi bien à
des particuliers qu'à des entreprises
et des entités publiques.

La ferronnerie peut se prévaloir de
ses nombreuses collaborations avec
des architectes de renommée, au
Luxembourg et à l'étranger.

Besenius Safety Center

30 ans d'expérience en matière de
dispositifs de fermeture de qualité.

Depuis 1986, un service de dépan-
nage serrurerie est proposé.

Fabrication sur mesure de cylindres
uncléf, rapidité et flexibilité des in-
terventions.

Équipements de sécurité stan-
dard et systèmes anti-effraction:
contrôle d'accès, cylindres sécurité
à fermeture hiérarchique, serrures
électromécaniques, portes de se-
cours, portes coupe-feu, armoires et
coffres de sécurité, motorisations de
portes et de portails, clôtures...

... AN EISER REGIOUN

ACCÈS OP D'GESELLSCHAFT: OP DER SCHOCK BAUT NEI WUNNSTRUKTUR ZU MÄERZEG

Op der Schock

OP DER SCHOCK ASBL ET SC
34a, Route de Reichlange | L-8508 Redange
T +352 26 62 93-1 | info@ods.lu
www.ods.lu | facebook.com/opderschock

Zesumme
gi mir méi wäit

Iwwert 1 Milliard Leit (ongeféier 15% vun der Mënschheet) liewen mat enger Form vun Behënnerung¹. Mënsche mat engem Handicap begéinen am Alldag vill Barrièren. Dén Barrièren kënne vill verschidde Formen unhuelen: dat kann den Trottoir sinn deen net mam Rollstull befuerbar ass oder ee komplizéiert geschriwwenen Aarbeitskontrakt fir een deen eng Lernschwäche huet. D'Resultat vun dëse Barrièren ass datt Mënsche mat enger Behënnerung net dee selwechten Accès hunn op d' Gesellschaft. Aus Erfahrung wësste mir awer, datt wann dës Barrièren verschwannen, a Mënsche mat Behënnerung

gestärkt gi fir ganzheetlech un der Gesellschaft deel ze huelen, di ganz Gesellschaft Benefice aus dëser Inklusioun zitt. Eng inklusiv Gesellschaft déi op ass fir jidderen, ass ee wichtegen a néidege Bestanddeel vum Progrès vun eis all.

"D'Convention relative aux droits des personnes handicapées" ass eng international Convention vun der UNO, déi 2011 hei zu Lëtzebuerg ratifiziéiert gin ass². Dës Conventioun huet d'Ziel fir d'Dignitéit, d'Gläichberechtigung virum Gesetz, d'Mënscherechter an di fundamental Fräiheete vun de Mënsche mat Behënnerung ze promouvéieren an ze beschützen.

Dozou gehéiert och datt een sech een eegent Doheem an engem Duerf oder an enger Stad ka maachen. Op sech alleng gestallt sinn an alleng ze wunnen, dat ass awer net eppes wat jiddereen onbedingt esou kann. Besonnesch Mënsche mat enger geeschteger Behënnerung brauchen Ënnerstëtzung fir ausserhalb vun hirer Famill ze liewen.

An dësem Esprit ass d'ASBL OP DER SCHOCK am gaangen eng Wunnstruktur fir Leit mat geeschteger Behënnerung zu Mäerzeg ze bauen. Ziel vun dëser Organisatioun ass ét d'Liewensqualitéit vu Mënsche mat geeschteger Behënnerung ze verbesseren, an hir professionell a

sozial Integratioun z'ënnerstëzzen. Um professionelle Plang bidd d'Organisatioun een Atelier Protégé un, wou Leit enger regelméiseger a bezuelter Aarbecht no gin, an eng Formatounsstruktur fir sech sozial a professionell Kompetenzen unzeegenen. D'Leit am Atelier an an der Formatounsstruktur sinn an de Beräicher Jardinage, Décoratioun a Restauratioun täeg. Ausserdem bidd d'Organisatioun e Service d'Activités de Jour an e Fräizäit Service un.

D'Wunnstruktur déi de Moment réalisier gëtt, ass ee weidert Stéck an der Palette vun Servicer fir Mënsche mat geeschteger Behënnerung. Hei können 23 Leit sech permanent een Doheem maachen an et stinn och 2 Vakanzebetter zur Verfügung. De Projet ass lancéiert ginn op Basis vun der Demande vu Mënschen, déi momentan scho vun der Organisation betreit ginn, an ass deemno d'Äntwert op ee konkrete Besoin an der Région... Deemno sinn d'Plazen an der Wunnstruktur schonns all besat an d'Architektur an d'Ariichtung vum Gebai konnt op d'Besoin'en vun de Resident'en ofgestëmmt ginn. D'Erëffnung ass fir d'Fréijoer 2016 geplant.

D'Wunnstruktur besteht aus zwee Gebaier déi mat enger Passerell verbonne sinn. An all Gebai sinn zwee Studioe wou 1 oder 2 Persounen können méi autonome

Nicole Fisch, Martine Weber - Op der Schock © Fondation de Luxembourg et l'Œuvre nationale de secours Grande-Duchesse Charlotte

liewen, an sinn eventuell och fir Koppelen geduecht. Zousätzlech ass an all Gebai eng Wunngrupp vun 8 bis 10 Leit, déi 24 Stonnen op 24 betreit gin. Di 4 Openhaltsräim (Kichen, Salle-à-manger, Fernseh-Eck, Stiffchen) an eng Terrass ginn de Résident'en vill Méiglechkeet sech hir Fráizait ofwiesseln an zedeelen. Och hei wäert gestridde ginn wat op der Telé gekuckt gëtt oder ween d'Spiller net an de Schaf geraumt huet; et wäert gutt gelaacht, zesumme gekacht a gespultt ginn. Heiansdo mat méi, heiansdo mol mat manner Hëllef. Hei wäert jiddereen eng Roll ze spiller hunn an sengem Wunngrupp, a jiddereen wäert eppes bääzedroen ze hunn zu senger Liewensgemeinschaft.

D'Resident'en bezuelen hire Pensiounspräis esou wéi mir eise Loyer, oder eise Prêt. De Projet gëtt an enker Zesummemaarbecht mam Familjeministère geplant a réalisiert. De Bau vun der Wunnstruktur kascht ém di 5,5 Milliouen Euros, an ass zu 70% vum Staat cofinanzierert an zu 30% duerch eege Mëttel vun der Organisatioun. D'ASBL konnt ronn 1 Millioun Euros direkt bäädroen, de Rescht ass iwwer ee Prêt finanzierert. All finanziellen Ofbau vun dësem Prêt erlëichtert der Associatioun hir Aarbecht. Wann Dir d'Aarbecht vun OP DER SCHOCK wëllt énnerstëtzen, da kënnt Dir dat mat engem Don op de Konto IBAN LU34 0090 0000 4025 0607 [CCRA] vun der Asbl Op der Schock maachen.

Ween d'Organisatioun well besser kenneléieren, dee ka profitéieren fir den 28. November op Réiden

op den Adventsverkaf ze goen. Hei gëtt ee gemeinsamt Mëttagessen proposéiert an d'Artikelen déi an den Atelieren a Servicer produzéiert ginn kënnen am Buttek entdeckt ginn. Weider Informatiounen iwwert d'Organisatioun, de Kalenner an den Adventsverkaf fannt Dir um Site www.ods.lu.

1&2 Source: www.un.org

Dir kënnt de Projet Wunnstruktur awer och énnerstëtze mam Kaf vum Kalenner "De Réidener Kanton 2016" mat Fotoe vum André Bauler (15 Euro). De Kalenner ass ze kréien am Buttek vun der Organisatioun zu Réiden, oder och an de Bäckereie Jos & Jean-Marie am Préizerdaul an zu Rammeref, an dem Coiffeurs Salon Beauty Case zu Bauschelt oder duerch Iwwerweise vu 15 Euro op de Kont vun der Asbl Op der Schock mam Vermierk "Kalenner 2016" Konto **IBAN LU34 0090 0000 4025 0607** [CCRA].

Op der Schock

*Samschdes den
28.11.2015*

Mir invitierien ganz häerzlech op eisen
ADVENTSVERKAF

Adventskränz an Dekoartikelen, Keramik a Käerzen, Arrangementer
 Schnëttblummen a vill Leckeréien aus eiser Kichen

UM MENU DËST JOER

A) Wëld mat Dessert (17,50 Euros) Oder B) Paschtéit mat Dessert (16 Euros)

De ganzen Dag iwwer: Énnenzopp, Gulaschzopp, Wirschtche mat Sauerkraut
 Kaffisstuff, Glühwäin, Käschten

UMELLEN FIR D'IESSEN KËNN DIR IECH BIS DEN 24. NOVEMBER

Tel.: 26 62 93 -1 Mail: info@ods.lu

EISE BUTTEK ASS OP

Méindes bis Freides: 8 bis 12 Auer an 13 bis 17 Auer

34a route de Reichlange, L-8508 Redange-sur-Attert
www.ods.lu

© Charlotte Reuter

Op der Schock

OP DER SCHOCK ASBL ET SC
 34a, Route de Reichlange | L-8508 Redange
 T +352 26 62 93-1 | info@ods.lu
www.ods.lu | facebook.com/opderschock

Zesumme
gi mir méi wäit

CROIX-ROUGE LUXEMBOURGEOISE

DON DE SANG À REDANGE/ATTERT

Le Centre de Transfusion de la Croix Rouge Luxembourgeoise pour une collecte de sang à intervalles réguliers se situe à Redange (13, Grand-Rue)

**Vous êtes déjà donneur
de sang?**

Vous désirez un renseignement
sur nos collectes?

Vous désirez changer de lieu
de collecte?

Contactez notre service
"gestion des donneurs":

Tél.: 45 05 05-264 ou 45 05 05-277

ou par mail

don-du-sang@croix-rouge.lu

**Vous n'êtes pas encore
donneur de sang?**

Vous avez entre 18-60 ans?
Vous êtes en bonne santé?

Vous voulez être donneur de sang?

Contactez notre secrétariat pour
prendre un premier rendez-vous:

Tél.: 45 05 05-230

ou par mail

transfusion.secretariat@croix-rouge.lu

Les renseignements généraux sur le don de sang peuvent être consultés sur le site internet www.croix-rouge.lu/sauvez-une-vie

KLIMAPAKT-KAMPAGNE

ECH ENGAGÉIERE MECH FIR MÉI KLIMASCHUTZ!

Fir des Ausgab si mir engagéierte Klimaschützer aus der Gemeng Rammerich begéint, déi eis verroden hu, wat si maachen fir d'Klima an d'Emwelt ze schützen.

TONI RODESCH

Buergermeeschter a Member vum Rammericher Klimateam

Um Vélo genéisst een d'Natur am meeschten!

Den Toni fiert zénter 25 Joer mam Josée, senger Fra, Vélo an der Vakanz. Si hu sou scho vill wonnerschéin Regiounen a Vélosweeér an Europa entdeckt, wéi zum Beispill den Donau-Radweg vu Wien op Budapest, den Elbe-Radweg vu Wittenberg op Dresden, de Mosel-Rad-Weg bis op Koblenz, de Lubéron, d'Bretagne, de Südtirol an d'Belsch Plage. Den Toni ass souguer scho mam Vélo a 9 Deeg vu Metz op d'Côte d'Azur gefuer.

Wou wor Dir dëse Summer mam Vélo énnerwee?

Dëse Summer wore mir op der EuroVeloRoute 6 laanscht d'Loire a Frankräich énnerwee. D'Euro-VeloRouten verlafen duerch ganz Europa vu Norde bis Süden a vun Oste bis Westen a sinn duerchgehend ausgeschéldert (fir méi Info: www.eurovelo.org). De Véloswee laanscht d'Loire ass landschaftlech immens schéin. Well den éischten Deel an Zentral-Frankräich net sou touristesch ausgebaut ass, muss een awer gutt équipiert sinn, soss riskiéiert ee mol eng Kéier kee Mëttegiessen ze fannen. De westlechen Deel zum Atlantik hin huet awer immens gutt touristesch Infrastrukturen, do erhéngert ee sécherlech net!

Wat gefällt lech sou gutt un de Vélos-Vakanzen?

Ech fanne Vélos-Vakanze sou flott, well een dauernd an der Natur an an der frëscher Loft ass. Dat sinn ideal Konditiounen fir kënnen ofzeschalten. Um Vélo erlieft een d'Landschaft och ganz anescht wéi am Auto. D'Vitesse um Vélo, zumindest wann ee sou wéi mir ouni Stress fiert, ass perfekt fir d'Natur an d'Landschafte richteg kennen op sech awierken ze loossen. Och wa mir pro Daach eng 80 bis 90 Kilometer fueren, sëtze mir eis net énner Droch a gi villes énnerwee kucken. Mir ginn och gäre wanderen, mee um Vélo ass ee vun der Distanz hier net sou begrenzt.

Wat fir ee Message hu Dir fir d'Lieser vun der Synergie?

Et ass wierklech derwäert Vélo zu fueren. Och bei eis am Land ginn et immens flott Vélopisten. Hei an der Gemeng si mir derbäi zwou Pisten an den nächste Joren auszubauen: di éischt vun Rammerich op Kietscht an di zweet vun Kietscht iwwer Ueschdref op Énsber.

Wann ee mam Vélo an der Vakanz énnerwee ass, soll een awer net vergiessen d'Liewen ze genéissen! Ech fannen et soll een di lokal Spezialitéiten probéieren, sech d'Dierfer an d'Stied ukucken an net just strampelen a sech vu Müsli-Riegel-chen ernähren!

Ech fanne Vélos-Vakanze sou flott, well een dauernd an der Natur an an der frëscher Loft ass. Dat sinn ideal Konditiounen fir kënnen ofzeschalten. Um Vélo erlieft een d'Landschaft och ganz anescht wéi am Auto.

Verrot Dir eis nach äre nächste Projet?

Dee Projet, deen ech nach virun An hunn, ass fir vun hei op de Bodensee ze fueren.

SYVLIE, FONS, NORA & DELPHINE JACQUES

*De Fons ass de Gestionnaire vun Leader Atert-Wark
an d'Sylvie ass Ernährungsberoderin.*

Am léiwsten aus der Regioun!

D'Famill Jacques produzéiert hier eegen Energie. Als Ausgläich zu senger Bürosarbecht, fält et dem Fons net schwéier vill vu senge Samschdeger am Bësch ze verbréngen a Brennholz ze maachen.

Der Famill Jacques hiren Dram ass eng Regioun, déi villes selwer produzéiert, also zu engem méiglechst groussen Deel Selbstversorger ass.

Wat produzéiert Dir alles selwer?

Wéi eise Scheierdaach nei gemat ginn ass, hu mir décidéiert eng Photovoltaik-Anlag ze installéieren, déi wäit méi Strom produzéiert wéi mir selwer brauchen. Wann ech moies op d'Aarbecht fueren, gesinn ech émmer Cattenom. Ech muss soen, et ass sécherlech méi berouegent eisen eegenen Strom ze produzéieren, wéi mussen op Atomstrom zéckzegräifen.

Well mir wölle, dass méi Strom bei eis an der Regioun produzéiert gëtt, bedelege mir eis och zénter engem Joer bei der gemeinschaftlecher Solaranlag vun der Gemeng Rammerich.

Eis Famill huet vill Louhecken a well mir net wollten, dass dat Holz einfach verrott, hu mir eng Scheetholzheizung installéiert. Ech hunn de "Waldführerschein" gemat a si zhanter och ee richtegen "Holzfäller" ginn.

E Bongert ass ugeplant ginn mat der Iddi eis iwver d'Joer mat eisem eegene pestizidfräiem Uebst anzedekken. Mir verschaffen dann een Deel och zu Gebeess, Kompotten an "Agemaatem". E klenge Geméisgaart mat Kraiderspiral liwwert eis e puer frësch Liewensmëttel. Mir versichen esou vill wéi méiglech onbehandelt (biologesch) Produkter ze verschaffen. Duerfir begréisse mir och d'Initiativ vun der regionaler Kooperativ "Vun der Atert" (cf lëscht Synergie). Mir freeën eis dorops.

Dir benotzt och bestëmmt de Beki fir eis Regioun ze stäerken?

Wann ee weess, dass 80% vun den Euro'en mat deenen hei bezuelt gëtt, eis Regioun direkt verloossen, mécht de Beki einfach Senn. De Beki wiesselt

éummerhin 5 bis 6 mol an der Regioun de Besëtzer iert en an Euro zeréck getosch gëtt.

De Beki behält d'Wirtschaftskrafft an der Regioun an séchert sou d'Aarbechtsplazien hei. Mir wölle jo nüt, dass all eis Dierfer just nach Dortoire sinn an di allermeeschten Awunner ausserhalb vun der Regioun schaffen.

Mir solle versichen d'Potenzialer vun der Regioun optimal ze notzen a méi regional ze produzéieren.

Loosst eis zesummen eise Kanton zu engem "staarke Stéck Westen" opbauen a méi onofhängeg vu baussen ginn!

Wat wölle Dir de Lieser vun der Synergie nach matdeelen?

Mir fannen, dass de Kanton Réiden eng wierklech lievenswert Regioun ass: et ginn vill flott Initiativen, déi de Bierger hëlfelen eng méi nohalteg Liewensweis anzeschloen an di vill kleng a mëttelstänneg Betriber sinn definitiv och eng Stäärkt vun eiser Regioun. Mir solle versichen d'Potenzialer vun der Regioun optimal ze notzen a méi regional ze produzéieren.

Loosst eis zesummen eise Kanton zu engem "staarke Stéck Westen" opbauen a méi onofhängeg vu baussen ginn!

DANIEL BOURGEOIS

Den Daniel Bourgeois ass Expert / Formateur am Beräich Nohaltegt Bauen um IFSB (Institut de Formation Sectoriel du Bâtiment).

Nohalteg Bauen ass net némme gutt fir eis Äerd, mee och fir eis Gesondheet!

Den Daniel Bourgeois interesséiert sech bei der Renovation vun alen Haiser a beim Bau vu neien Haiser net némmen un der Physik vum Haus, mee och un der Gesondheet vum Mënsch. Hee setzt sech zhanter laangem an fir ee méi nohaltegt an ekologesch Bauen hei am Land.

Daniel, wat denkt Dir vun der aktueller Entvécklung am Bau?

Et ass ganz luewenswäert, dass Lëtzebuerg sech sou drugétt fir héich Energie-Standards am Bau vu neien Haiser a Gebaier ze

fuerderen. Mir wäerten 2017 dat éisch Land an der EU sinn, wou Passiv-Standard am Neibau obligatoresch ass. Dat heescht et däerf een vun 2017 un näischt neies bauen wat net Passiv-Standard

ass. All neit Haus muss dann eng Lüftungsanlag hunn, sou wéi eng déck Isolatioun. A punkto Energieverbrauch sti mir da ganz gutt do, wann d'Haus bis fäerdegt ass.

Wat mir awer an déser ganzer Entvécklung feelt, ass d'Berücksichtigung vun eiser Gesondheet. Bei der Saneierung vun aalen Haiser gëtt vill Styropor als Dämmstoff benutzt. Mir hunn domat vlächt de Problem vun der Energie geléist, mee et ka ganz gutt sinn, dass mir dann op vill nei Problemer stousse wéi z.B. dass mir dem Schimmel am Haus net lass ginn, dass mir krank ginn an dass de ganze Styropor spéider een Entsorgungsproblem ass.

Di ganz Fro vun der groer Energie, dat heescht déi Energie déi neidegt ass fir di ganz Bau-Materialien hierzestellen an ze transportéieren, gëtt oft net mat an der Energiebilanz berücksichtegt. Di héich Käschte vum Entretien (Lüftungsanlag, Puits canadien,...) vu Passiv-Haiser ginn och oft am Ufank vergießt.

Wat proposéiert Dir als Alternativ?

Ech soen net dass alles schlecht ass, mee ech setze mech dofir an, dass mir rëm méi Respekt virum Bau kréien. Wa mir eng déck Schicht Styropor op eis Äussewänn pechen, doe mir eisem Aalbau wéi. Mir müssen fir d'éisch eng Analyse vun eisem Haus maachen fir ze kucken wat fir Materialien de Bau verdréit. Natierlech muss och gekuckt ginn wéi d'Liewensgewunnechten

vun de Leit sinn, fir dass se sech herno wuel llen an hirem Haus. Schliisslech bezuelen se dat jo oft 30 Joer laang of.

D'Fro, déi mir eis musse stellen ass:

Wat brauche mir wierklech fir glécklech liewen ze können?

Wat sinn eis reell Bedierfnisser?

Ass een Haus vun 300 m² wierklech neideg?

Mir hunn de Moment een enormen Ressourcen-Verbrauch op eiser Äerd, besonnesch am Bau verschlénge mir enorm Quantitéiten u guddem Buedem, Mineralien an Energie. D'Fro, déi mir eis musse stellen ass: wat brauche mir wierklech fir glécklech liewen ze können? Wat sinn eis reell Bedierfnisser? Ass een Haus vun 300 m² wierklech neideg? Mir müssen vill méi mat der Natur am Plaz géint Natur bauen a liewen. Eng universell Kreeslaafwirtschaft müsse mer och onbedengt erreechen. Mir müssen de Wäert vun eise Ressourcen rëm schätze léieren.

Loosst eis dése Wiessel fräiwölleg a geplangt ugoen, iert mer en iergendwann vun den onerbittlechen Natur-Gesetzer operzwonige kréien.

PATRICK FRANÇOIS

Bio-Landwirt aus Iwwerzeegung

De Patrick, 31 Joer, huet virun 5 Joer den Haff vu sengem Papp iwverholl. Hien huet eng 80 Béisichten déi hien no de Richtlinnen vun der biologescher Landwirtschaft hält. De Patrick huet kierzlech op der Foire agricole den Bio-Agrar-Préis 2015 gewonne fir seng selver gebauten Dréschnungsanlag fir Kären an Hee, déi d'Qualitéit vum Fudder verbessert. Des Anlag leeft iwwert eng Stéckholz-Heizung, déi de ganzen Haff versuergt.

Dat wat Béisichten vu Chemikalien oder Medikamenter zou sech huelen, ésst ee Konsument am Fleesch mat.

Mir wölle gesond Fleesch hierstellen an eis Béisichten sollen ee gutt Liewen hunn.

MARC, MILA A LEN NEU & ANNICK MAJERUS

De Marc ass den Energieberoder vum Réidener EnergieAtelier a Präsident vum BEKI.

Selwer een 170-Joer alt Haus ekologesch renovéiert!

D'Famill Neu-Majerus huet virun 5 Joer een 170-Joer aalt Haus zu Hueschert kaf, dat si zhanterdeems am gaange sinn gréissendeels selwer mat ekologesche Materialien ze renovéieren.

Wat hu Dir schonn alles um Haus renovéiert?

Ugefaang hu mer mam Daach. Deen Aalen hu mir ofmontéiert an dee neien Daach mat Zellulose an enger 3,5 cm Holzfaser-Plack isoléiert, béisst sinn ekologesch Materialien, an am Summer gutt géint d'Hétzt. Mir hunn di aal sténkeg Masuttsheizung raus gehäit a mat enger Pelletsheizung

an enger thermescher Solaranlag (Waarmwaasser mat Heizungsenerstättzung) ersat.

D'Fassade zur Strooss hin hu mir selwer vu bannen isoléiert mat 6 cm Holzfaser-Placken an duerno hu mir ee Lehmbotz drop gemat. Di aner Mauerer si vu baussen mat 12 cm Holzfaser an engem Mineralbotz isoléiert ginn. Mir krute nei Holzféns-

Patrick, wat heescht "biologesch Fleeschvái-Haltung"?

D'Fudder fir meng Déieren, also de Silo an d'Hee, produzéieren ech selwer komplett ouni Spréitzmëtteleen. Ech benotzen kee chemeschen Dünger wéi z.B. Kalgamon, mee némme meng euge Mësch. Fir Stéckstoff an de Buedem ze kréien, séinen ech Leguminosen (Kléi, lertsen, Lupinen,...). Des hunn Knöllchenbakterien un de Wuerzelen, déi de Stéckstoff aus der Loft ophuelen an am Buedem späicherren fir deene nofolgende Planzen (Weess a Geescht) zur Verfügung ze stoen. Zwéschen de Wanter- a Summerkulturen séinen ech eng

Zwéschefruucht (Moschert, Ölrettich, Huewer,...) déi organeschen Dünger un de Buedem ofgött wann se am Wanter ooffréiert.

Ech versiche sou man wéi méiglech Medikamenten ze benotzen. A wann ech der benotzen, muss ee bei der Bio-Landwirtschaft duebel sou laang waarden iert d'Béisicht geschluecht gëtt. Sou hunn d'Medikamenten méi Zäit sech am Kierper ofzebauen. Meng Déieren hunn iwwer d'ganzt Joer Fräilaf op d'weed. Am Stall stinn se all op Stréi, net op Spalten well dat féiert heefeg zu Verletzungen. Et ass mir wichteg, dass meng Déieren sech wuel llen.

Aalbau-Sanéierung ass net eenzeg an eleng eng Fro vu finanzieller Rentabilitéit. Liewensqualitéit am Respekt mat der Natur ass dach d'Ziel. D'Geld ass just e Méttel fir dohinner.

teren mat 3-fach Verglasung agesat an et ass eng 8000 Liter Reewaasser-Anlag installéiert ginn. Well mir och eisen eegene Stroum produzéieren wollten hu mir eng 4 kWp Photovoltaik-Anlag neift eis thermesch Solaranlag leeë gelooss.

Do ass jo vill geschafft ginn an den leschten Joren! Firwat hu Dir ausschlüsslech ekologesch Materialien bei ärer Renovationen benotzt?

Mir wëllen eise Kanner ee méiglechst gesond Ëmfeld bidden. Et ass jo gewosst, dass vill konventionell Materialien mat Chemikalien trai-téiert sinn, déi an den heitegen loftdichten an gutt isoléierten Haiser net méi sou einfach rauskommen a mir se dann an eise Kierper ophuelen. Natierlech hunn di ekologesch Materialien och kee schiedlechen Impakt op eis Ëmwelt.

Hu Dir een Ënnerscheid gemierkt no der Sanéierung?

Wéi ech no der Isolatioun vum Daach opgestan sinn, hunn ech gemierkt, dass eppes anesch wier, mee ech wosst awer net direkt wat. Réischte no e puer Minute wosst ech et: et war op eemol iwverall waarm am Haus a net méi just onmöttelbar neift dem Heizkierper. Zénter der Isolatioun vun der Fassad kréie mir d'Buedzémmere och am Wanter waarm. A mat der 3-fach-Verglasung ass et vill méi roueg an de Schlofkkummeren.

Wat géing Dir d'nächste Kéier definitiv d'selwecht man, wat géing Dir anesch man?

Folgendes géinge mer d'selwecht man: d'Pelletsheizung mat der thermescher Solaranlag, d'Photovoltaik, d'Reewaasseranlag, d'Innen-dämmung an d'Fassadendämmung, de Lehmbotz, den Daach mat Zellulosedämmung a mat Betriber aus dem Eck schaffen.

Wat géinge mir anesch man? Mir géingen eventuell eng Wandhei-zung abauen an Holzfénsteren mat baussen Alu.

Wat wëllt Dir de Lieser vun der Synergie gäre mat op de Wee ginn?

Aalbau-Sanéierung ass net eenzeg an eleng eng Fro vu finanzieller Rentabilitéit. Liewensqualitéit am Respekt mat der Natur ass dach d'Ziel. D'Geld ass just e Méttel fir dohinner. Mee wann ech scho Geld ausginn, da wëll ech och dass d'Wuer qualitativ héichwerteg ass an d'Suen an der Regioun bleiwen.

A fir all déi, di Geld hunn awer näischte sanéieren: EnergyRevolt, eng Kooperative aus dem Réidener Kanton. Geld investéieren muss nit émmer op Káschten vunn engem anere geschéihen.

Firwat hu Dir lech entscheet no biologesche Richtlinnen ze schaffen?

Biologesch produzéiert Produkter sinn einfach méi gesond. Mäi Papp hat bei der BSE-Krise Enn der 90er ugefaangen, vun 2000 u wore mer du komplett op "bio" émgeklommen. Mir hunn de Wiessel bis elo nütz bereit. Dat wat Béischten vu Chemikalien oder Medikamenten zou sech huelen, ésst ee Konsument am Fleesch mat. Mir wëlle gesond Fleesch hierstellen an eis Béischten sollen ee gutt Liewen hunn.

Wou kritt een äert Fleesch ze kafen?
De Metzler Oswald huet soss émmer eist Fleesch verkaf. De No-

folger vum Oswald, de Metzler Niessen verkeeft just Fleisch, dat bei him zu Elwen geschluecht gëtt. Well et zevill wäit ass meng Déieren vun Hueschert op Elwen ze transportéieren, fueren ech an d'Schluechthaus op Ettel-bréck. Leider gëtt mäi Fleesch dann am Normalfall an der konventioneller Schinn verkaf. Biomaufel ass d'Interessigemeinschaft fir d'Vermarktung vum Lëtzebuerger Bio-Fleesch. Si sinn am gaang mat kucken, wéi se de Verkaf vum Bio-Fleisch landeswäit besser un d'Rulle kréien. Op jiddefall hoffe mir, eist Fleisch geschwennérem als Bio-Fleisch verkafen ze kennen.

Wosst Dir, dass an der Gemeng Rammerich Stroum aus dräi verschiddenen erneierbaren Energiequelle produzéiert gëtt, nämlech aus Sonn, Waasser a Biogas? D'Gemeng Rammerich produzéiert sou 33% vun hirem Stroumverbrauch selwer mat erneierbaren Energien. Mir woren dräi Stroum-Produzenten besichen:

*Michel, Du bass mat Denge Bridder ee
vun de gréisste Stroum-Produzenten aus
der Gemeng. Wéi ass et dozou komm?*

Ech hu scho laang dervu gedreemt mäin eegene Stroum ze produzéieren, dat huet mech einfach émmer fasziníert! Ursprénglech wollt ech ee Wandrad am Gaart bauen, du sinn ech vun der Solarenergie ofgelenkt ginn. Meng Bridder hu grouss Daachflächen, déi sech gutt eegenen fir Solaranlagen. Ech hunn hinnen sou laang een Ouer gemat bis 2003 eis éischt Anlag vun 48 kWp zu Bilschdref op der Buch un d'Netz gaang ass. Mir hätte nach gäre méi geluecht, mee

MICHEL MERGEN

de Misch ass Member am Rammericher Klimateam

Regional produzéierte Solar- a Wandstroum sinn d'Léisung!

De Michel ass zesumme mat senge Bridder, Abbes a Rosch, vu Bilschdref Beséutzer vun e puer grousse Solaranlagen, déi souvill Stroum produzéiere wéi ronn 25 Stéit an der Gemeng Rammerich verbrauchen.

vun der Kapazitéit hier wor deemools net méi dran. 2012 si nach zwou weider Anlagen derbäi komm, eng vun 17 kWp, op eisem Heemechtshaus zu Bilschdref, an eng zweet vun 60 kWp an der rue Abbe Neuens, wou dann och de Philippe Origer matgemat huet. Säit 2014 sinn ech och Aktionär vun 10 kWp bei Rambrouch-Solar, enger Gemeinschaftsanlag vun 85,5 kWp.

Di eenzeg alternativ Energien déi mir hei am Kanton hu, si Sonn a Wand. D'Sonn eleng geet net duer.

*Ass Däin Wunsch vun engem
Wandrad dann elo mat den
Solaranlagen verschwonn?*

Meng Flam fir d'Wandkraft ass ugaang wéi zu Mompech 1996 di éischt Anlagen opgeriicht goufen. Ech fannen e Wandrad ass, niewent der Photovoltaik, déi idealste Form vu Stroumproduktioun fir d'Natur. Natierlech sinn d'Wandrieder net onsichtbar, mee ech mengen et ass net sou schwierig fir d'Natur sech un des unzepassen, ewéi un d'Konsequenzen an de Knascht déi d'Kue-

lenkraaftwierker an d'Loft blosen. An et wäert nach Dausende vu Joeren daueran bis d'Natur den Atom-Offall vun den Atomkraaftwierker verkraft huet..

*Mir mierken dass Deng Flam fir
d'Wandkraft nach net ausgaang
ass. Wat fir ee Message géingts Du
eis all gäre mat op de Wee ginn?*

Ech mengen d'Léisung ass ze versichen sou vill wéi méiglech bei eis ze produzéieren. Kee vun eis gesäit gären Héichspanningsleitungen iwwer laang Strecken duerch d'Natur an d'Landschaft. Dofir musse mer de Stroum op der Plaz produzéieren, also do wou en och verbraucht gëtt. Zousätzlech zur Photovoltaik muss de Wandstroum kommen, an dat geet eben némme mat Wandrieder, déi mir an d'Natur aplanzen.

D'Politik soll net just drop waarden, dass d'Bierger sech manifestéieren, mee et ass och an der Verantwortung vun der Politik hier Bierger ze sensibiliséieren, dass mir sou vill wéi méiglech alternativ Energien brauchen. Di eenzeg alternativ Energien déi mir hei am Kanton hu, si Sonn a Wand. D'Sonn eleng geet net duer, domat liichte mer nuets net.

**Här Metz, wat ass d'Geschicht
vun ärem Waasserrad?**

Zenter dem 14. Jorhonnert wor hei eng Millen, déi de Weess vun den Baueran hei rondrém gemuelen huet. Nom 1. Weltkrich ass ee Generator opgestallt ginn fir Stroum ze produzéieren. Em 1940 ass nach eng Seeërei derbäikomm, déi nom Krich den Awunner aus der Géigend vill gehollef huet. Ab 1952 wor du just nach een Hotel an eng Plage mat engem Bistro hei an der Bungerefer Millen.

Wéi ech an den Nonzeger Joren hei iwwerholl hunn, wor ech der Meenung, dass eng Millen eppes muss produzéieren! Wa scho kee Miel, da Stroum! Mir krute vun der EU eng finanziell Héllef fir d'Waasserrad rém opliewen ze loossen. Zwou Turbinnen sinn installéiert ginn an mir hunn eng Gesellschaft gegrënnt – d'Centrale Hydroélectrique du Moulin de Bignonville (CHEMB).

**Eist Waasserrad produ-
zéiert ronn 200'000 kWh
pro Joer, dat ass souvill
wéi 40 Stéit an der
Rammericher Gemeng
pro Joer verbrauchen.**

*Wéivill produzéiert äert
Waasserrad pro Joer?*

Eist Waasserrad produzéiert ronn 200.000 kWh pro Joer, dat ass souvill wéi 40 Stéit an der Rammericher Gemeng pro Joer verbrauchen. Mir verkafen de Stroum un Enovos, et gëtt also alles an d'Netz agespeist.

ADRIEN METZ

Eng Millen muss eppes produzéieren!

Zanter 2006 gëtt an der Bungerefer Millen rém produzéiert, zwar kee Miel oder Mais méi, mee Stroum! Den Adrien Metz an den Armand Weber hunn an de Nonzeger Joeren décidéiert d'Waasserkraaft rém ze notzen an hunn dat aalt Wier mat Staukanal sanéiert an eng Turbin installéiere gelooss.

Wat gutt bei der Waasserkraaft ass, dass d'Produktioun am Normalfall ganz gläichméisseg ass, anesch wéi bei der Sonn oder beim Wand wou émmer Spätzte sinn. D'Turbinnen können awer net lafen wann de Waasserstand an der Sauer ze niddereg ass oder wann Héichwaasser ass. Am Duerchschnëtt lafen di zwou Turbinnen ongefíer 9 Méint am Joer.

*Wat wor är Motivatioun hennert
dësem Waasserrad?*

Mir wollten an eiser Millen onofhängeg sinn, souwuel mat der Energie wéi och mam Waasser. Dowéinst hu mer och ee Pëtz.

Et brauch een eng gutt Portioun Idealismus. Leider leeft eis Prime écologique um Stroum d'nächst Joer aus. Dir musst wëssen, dass no 10 Joer di éischt gréisser Reparaturen un den Turbinnen ufalen. D'Rechnung geet dann ouni gudde Stroumpräis schlecht op. Mir hoffen awer, dass de Stroum vun eiser Millen och an Zukunft zu engem gudde Präis dobausse ka verkaf ginn a dass mir net hanke gelooss ginn.

Et ass sécherlech méi berouegent, wann een Duerf oder eng Gemeng ganz onofhängig ass vun externen Energie-Lieferanten. Firwat musse mir eise Stroum vu Cattenom komme loessen wa mir en selwer vill méi sécher direkt bei eis kënne produzéieren?

CLAUDINE & MARC BLAISE-ARENTE

Eisen Usporn ass Rammerich energie-autark ze man!

D'Claudine an de Marc si Beséter vun der Natuurgas Schwiedelbruch s.c., der eenzeger Biogas-Anlag an der Gemeng Rammerich. Des Anlag produzéiert 70% vum Stroum, deen an der Gemeng Rammerich mat erneierbaren Energien produzéiert gëtt an hëtzt zousätzlech eng 30 Haiser a Gebaier iwwert een Wärmenetz.

Här Blaise, wéi ass et zu dëser Biogas-Anlag komm?

Mäin Usporn wor Rammerich energie-autonom ze maachen, also d'Duerf komplett mat lokalen alternativen Energien ze hëtzen a mat Stroum ze versuergen. Mir wëssen net wou d'Zukunft higeet a wat alles dobausse nach ka geschéien. Et ass sécherlech méi berouegent, wann een Duerf oder eng Gemeng ganz onofhängig ass vun externen Energie-Lieferanten. Firwat musse mir eise Stroum vu Cattenom komme loessen wa mir en selwer vill méi sécher direkt bei eis kënne produzéieren?

Ech wor begeeschert vun der Iddi, dass een kann aus "Kou-Schäiss" mat bësse Gras, Mais a Kären Haiser hëtzen a sou kee sténkege Mazout méi brauch. Mazout, deen een émmer rëm muss geliwwert kréien, deen d'Ëmwelt mat CO₂ belaascht, dee mat Präisschwankungen ze kämpfen huet, ...

No engem éischte Projet zu Kietscht aus deem näischt ginn

ass, hunn ech ee neie Projet zu Rammerich ugefaang. Wéi ech bis mat der Gemeng, der Police, dem Centre Médical a 24 Privathaiser fest Abnehmer vun der produzéierter Hëtzt hat, hunn ech mat der Konstruktioun ugefaang. Am Oktober 2012 ass d'Anlag un d'Netz gaang.

Woren och finanziell Facteuren déi matgespilt hunn?

Wann ech just nom finanziellen Virdeel géing kucken, da géing ech meng Biogas-Anlag definitiv haut zoumaachen. Vill Bauer, déi Biogas-Anlagen hu, sinn Idealisten, soss hätte se schonn opginn.

Wéivill Stroum an Hëtzt produzéiert är Anlag pro Joer?

Mat der kierzlecher Erweiderung vun der Anlag produzéiere mir elo ronn 4 Millioune kWh Stroum pro Joer, dat ass de jäerlechen Verbrauch vun 800 Stéit an eiser Gemeng. Donieft produzéiere mir bal di selwecht Quantitéit Hëtzt.

De Moment gi mer awer just d'Halschent vun dëser Hëtzt lass, mir kinnten also nach eng Kéier souvill Gebaier an Haiser versuergen.

Biogas-Anlagen ginn oft dobaussen kritizéiert. Wat wéilt Dir gären de Biogas-Kritiker matdeelen?

Leider ginn et dobausse och Parade-Beispiller vu Biogas-Anlagen, déi duerch verschidden Ursachen een negatiivt Bild bei de Leit hannerlossen.

Wat de Gestank ugeet, richt et hei net anescht wéi op engem Haff ouni Biogas-Anlag. Dat läit wahrscheintech dorun, dass ech weder Kitchen-Offäll, nach aner Industrieoffäll dra geheien, a konstant all Dag déi selwecht Ratioun fidderen, sou dass wéineg Schwankungen an der Gas-Qualitéit kommen.

A meng Anlag kommen ni manner wéi 70% Gütte a Mësch (déi souwiesou ufalen), ronn 15% Kären a Gréngschnatt a 15% Mais. Ech geheien näischt dran wat importéiert ass, well do de Risiko ze grouss

ass, dass eppes d'Biologie vun der Anlag duercherneen bréngt.

Ech hale mech un di virgeschriwwen Fruchtfolge a belaaschten mäin Buedem net mat Mais-Monokulturen.

D'Planzen um Feld können d'Gütte aus der Biogas-Anlag besser ophuelen, wéi déi Gütte déi direkt aus dem Stall kennt, d'Nährstoffen si méi schnell verfügbar. Doduerch spueren ech mineraleschen Dünger.

Wat sinn är Pläng fir d'Zukunft?

D'Anlag, wéi se elo steet, gëtt net vergréissert, di jëtzeg Gréisst ass optimal. Mir wëllen just der Hëtzt lassginn vun där mir de Moment just d'Halschent notzen. Dowéinst plange mir d'Wärmenetz ze verlängerden. Verschidde gréisser Gebaier wäerten demnächst nach ugeschloss ginn.

SYNDICAT INTERCOMMUNAL "DE RÉIDENER KANTON"
Caroline Schmit | Conseillère Pacte Climat
33, Grand-Rue | L-8510 Redange/Attert
T +352 26 62 08 01 22
caroline.schmit@reidener-kanton.lu | www.krk.lu

Ee ganz grousse Merci un all déi Persounen, déi bei eiser Kampagne matgemat hunn. Mir wünschen hinnen némmen dat Bescht fir d'Zukunft!

D'Témoignage fannt Dir och op eiser Internetsäßt vum Klimapakt Réidener Kanton: www.krk.lu!

Wann Dir aus der Réidener Gemeng sidd, eppes fir de Klimaschutz maacht a Loscht hutt an der nächster Synergie hei virgestallt ze ginn, wiere mir ganz frou, wann Dir lech bei der kantonaler Klimaberoderin Caroline Schmit (26 62 08 01 22, caroline.schmit@reidener-kanton.lu) mellt.

Am leschte Quiz hu 49 vun lech dat richteg Léisungswuert (= I LOVE BIKING) rageschéckt.

Ze gewannen goufen et 2 Bongen vun 50 € beim S-Cape Vélosgeschäft vu Réiden an déi ginn des Kéier un:

Claudine Liber-Karger vun Ell
Claude Feck vu Gréiwels

GEWÄSSERVERTRAG ATTERT I CONTRAT DE RIVIÈRE ATTERT

BRENNNESSELKONFEKT

EINE ÜBERRASCHUNG FÜR DIE FEIERTAGE

Die Samen der Brennnesseln werden für gewöhnlich von August bis Oktober geerntet. Doch auch im November findet man noch grüne Samenrispen an den weiblichen Brennnesseln. Die Samen sind reich an Vitaminen und Mineralstoffen, enthalten viel Eisen und wirken positiv bei Leistungsschwäche, chronischer Müdigkeit und Stressbelastung.

Ernte: Die Samenrispen pflücken und einige Tage zum Trocknen ausbreiten. Anschließend durch einen Teesieb streichen um sie von den Stielen zu befreien. Die Samen konservieren sich sehr gut und können das ganze Jahr über für Müslis, Salate oder eben auch für Pralinen verwendet werden.

Zubereitung: Schokoladenkuvertüre schmelzen, einen Schuss Kirschwasser hinzufügen, Brennnesselsamen zur Schokolade geben bis dass eine formfähige Masse entsteht. Die Masse zu kleinen Kugeln formen und in Kakaopulver rollen.

Friandises aux orties, une surprise pour les fêtes de fin d'année.

La période idéale pour récolter les graines d'orties se situe normalement entre août et octobre. Mais on trouve encore des grappes de graines sur les orties femelles durant le mois de novembre. Celles-ci sont riches en vitamines et en minéraux, elles contiennent une grande quantité de fer et ont un effet positif sur les symptômes de fatigue chronique, de stress et d'affaiblissement.

Récolte: Cueillez les grappes, puis étalez les bien afin de les laisser sécher pendant quelques jours.

Pour enlever les tiges, passez-les dans un tamis de thé. Les graines se conservent facilement et se prêtent parfaitement pour des mueslis, des salades ou encore des pralines.

Préparation: faites fondre le chocolat de couverture, ajoutez un peu de Kirsch ainsi que les graines d'orties jusqu'à ce que vous obteniez une pâte assez collante permettant de rouler des petites boules. Saupoudrez avec du cacao.

DÄMMSTOFFE AUS NACHWACHSENDEN ROHSTOFFE

PRODUKT SYSTEME

Holzrahmenbau

Häuser natürlich dämmen mit Holzfaserdämmplatten

Dem komplexen Wunsch, einerseits Brennstoffe und Kosten einzusparen, andererseits die Umwelt und das Klima nicht aufs Neue zu belasten, entspricht das wachsende Angebot an Dämmstoffen aus der Natur. Insofern darf und soll man sich als Bauherr die Ansprüche der Holzfaserdämmplatten zum Vorbild nehmen und konsequent nach der Ökobilanz von Bauprodukten fragen, bevor man sich entscheidet. Eine stattliche Anzahl aufgeschlossener Architekten und Bauhandwerker hat die zunehmende Bedeutung der Holzfaserdämmplatten für das eigene Gewerk bereits erkannt und empfiehlt bauaufsichtlich zugelassene Wärmedämmverbundsysteme, die auf hochwertigen Dämmplatten aus „natürlichen Holzfasern“ basieren.

Massivholzbau

Mauerwerk

Mauerwerk mit Trägersystem

Innenwand-dämmsystem

GESUND & NACHHALTIG LEBEN

RENÉ SPOLAORE | 7, RUE D'ELL | L-8509 REDANGE/ATTERM
T +352 23 62 00 29 | F +352 26 62 13 12 | PEINTURE-RENE@PT.LU

WWW.PEINTURE-RENE.LU

apéro chantier

Januar bis
Dezember

All läschte Samschteg am Mount

Erneierbar Energien fir unzepaken!

Mir besichen déi Anlagen iwwert déi Dir schon émmer méi wësse wollt.

"Erneierbar" ☺ Bauhären erzielen!

ENERGIE-INFOLINE: 26 62 08 01

KOMM SPUE MAT! VOTRE POINT D'INFORMATION ENERGIE
ENERGIATELIER A.S.B.L. I 33, Grand-Rue I L-8510 Redange/Attert
INFOLINE GRATUITE: T +352 26 62 08 01 | info@ksm.lu | www.ksm.lu

D'Bréifboîte si voll mat Reklammen an um Internet fannen ech mat engem Mausklick dausende Säiten déi mir erkläre wéi ech wat a wéi soll maachen. Mee maachen déi vill Informatioune mech net méi duercherneen wéi se mer héllefén?

Et misst een d'Méiglechkeet hunn fir unzepaken. Ob Holzheizung, Passivhaus, Solaranlag, Lehmbotz oder soss eppes.

Upaken! Genau dat wier et dach...

Den "apéro chantier" bréngt déi Privateit zesummen déi eppes wëllen, mat deenen déi genau dat hunn, wat dir sicht. Souzesoe P2P, private-to-private.

All läschte Samschdeg am Mount (11h00) besiche mir eng Privatperson aus dem Réidener Kanton fir dass Sie lech vun hiren Erfahrungen erziele kann.

A fir dass aus dëser Visite ee richtege "apéro chantier" gëtt, suerge mir selbstverständlich fir den Apéritif.

31.01.2015	Visite Pelletheizung
28.02.2015	Albausanéierung
28.03.2015	Reewaasseranlag
25.04.2015	Stéckholzheizung
30.05.2015	Visite Passivhaus
27.06.2015	Biogas
25.07.2015	Photovoltaik
29.08.2015	Thermesch Solarenergie
31.10.2015	Wandenergie

28 November 2015 - Visite Albausanéierung

Rdv: 11h00 Energieatelier (33, Grand-Rue, Redange/Attert)

19.12.2015	Holzhackschnëtzelheizung

Al Haiser hun hiere Charme an zum Deel eng immens interessant Geschicht. Mee weder den Duerchzoch nach deen héije Masutverbrauch si nach zäitgeméiss. Et kann ee Villes maachen fir bei engem bestehenden Haus souwuel de Portmonni wéi och d'Ëmwelt ze schoounen. Isolatioun vu bannen a baussen, nei Fënsteren, Wandheizung, Lehm- oder Kallékbotz si nämnen e puer vun de ville Méiglechkeiten déi et am Beräich Albausanéierung ginn.

Interesséiert fir mat op d'Visite?!

www.ksm.lu - info@ksm.lu - T 26 62 08 01

ENVIE DE TOUCHER?

Chaque dernier samedi du mois, nous allons rendre visite chez un particulier qui nous explique ses expériences avec son installation d'énergie renouvelable, sa maison assainie ou sa voiture électrique.

28 novembre 2015 à 11h00 (33, Grand-Rue à Redange/Attert)

VISITE ASSAINISSEMENT ÉNERGÉTIQUE

Le charme et l'histoire d'un côté. Mais la consommation énergétique et l'inconfort de l'autre. Il existe une multitude de possibilités qui sont bon pour le climat et sympa pour le portemonnaie.

Alors profitez-en et renseignez-vous auprès de l'Energie-Infoline au 26 62 08 01

Pacte Climat
Ma commune s'engage pour le climat

KULTUR VOM FEINSTEN FÜR GROSS UND KLEIN IM **CUBE 521**

Informationen und Karten

www.cube521.lu | T + 352 521 521

CUBE 521 | 1-3 Driicht | L-9764 Marnach | Luxembourg
info@cube521.lu | T +352 521 521

Im Rahmen der Mozartwochen Eifel 2015 präsentieren die **Bergischen Symphoniker** am **26. November**, unter der Leitung von Georg Mais, mit dem namhaften Cellisten Klaus Kanngiesser, Mozarts Ouvertüre der "Hochzeit des Figaro", Robert Schumanns Violoncello Konzert a-Moll und eines der bekanntesten sinfonischen Werke der Musikgeschichte "Aus der neuen Welt" von Antonin Dvorák.

Zur Freude der Kleinsten werden am **29. November** das Märchen von **Hänsel und Gretel** (**Kleine Oper Bad Homburg**) und vom **7.-9. Dezember** das prämierte Kinderbuch "Ach Nein! Und wenn schon!" als **Pick Pick Picknick** (**Kinder- und Jugendtheater Hamburg**) auf der Bühne zum Leben erweckt.

Mit den schönsten Liedern von "Jingle Bells" bis "Ave Maria" stimmen die ehemaligen Choristen der Westminster Abbey **VOCES8** am **12. und 13. Dezember** auf Weihnachten ein.

Mit dem Silvesterklassiker Dinner for one sowie dem Zusatz-Sketch **Breakfast for three** in einer Inszenierung der American Drama Group Europe, startet das Cube 521 am **3. Januar** ins neue Jahr **2016**.

Die engagierte Arbeit der weltoffenen amerikanischen Botschafterin und Feministin Perle Mesta (1949-1953 in Luxemburg) inspirierte den Komponisten Irving Berlin zu dem bezaubernden Musical **Call me Madam**. Berühmt wurde sie durch ihre legendären Abende und ihre unkonventionelle "diplomatische" Art. Unter der Regie von Claude Mangen und der musikalischen Begleitung vom Orchestre de Chambre du

Luxembourg sowie der Mitarbeit von der "Schankemännchen asbl" ist das Musical am **16. und 17. Januar** im Cube 521 mit Edda Petri in der Hauptrolle zu sehen.

In Guy Rewenigs Kabarettstück **Zuppermänner** werfen die Schauspielerin Christiane Rausch und der Jazz-Musiker Jitz Jeitz am **22. Januar** einen sarkastischen Blick auf die komplexe Männerwelt.

Die **Harmonie Union Troisvierges** und die **Gemengemusik Munzen** laden am **24. und 30. Januar** zu ihren traditionellen Neujahrskonzerten ein.

In dem Wintermärchen **Nussknacker und Mausekönig** wandeln das Pindakaas Saxophon Quartett und der Berliner Schauspieler Frank Dukowski am **31. Januar** auf den Spuren von Peter Tschaikowskys weltberühmtem Ballett. Für Kinder ab 5 Jahren.

Das Pantomime-Duo Bodecker und Neander begeistert am **5. Februar** mit **Follow Light-Träume zum Mitnehmen**, einem fulminanten Bildertheater voller Poesie, feinstem Humor und optischen Illusionen.

Die Luxemburger Rockband **Serge Tonnar & Legotrip** ist am **13. Februar** im Rahmen ihrer **Ville Harmonie Tour 2015/16** zusammen mit dem Orchestre de la Chambre du Luxembourg und den **Cojellico's Jangen** zu Gast.

Jean Muller lässt am **14. Februar** beim zweiten Konzert des Mozart-Zyklus im Cube 521 das Publikum an seiner glühenden Klavierpoesie teilhaben.

RIDO
SARL
Christiane

Ridoen
Stores
Raffrollos
Lambrequin
etc...

Telefonesche
Rendez-Vous
Och Owes a
Samschdes Moies.
30 Joer Erfahrung
Gratis Devis

Schneider Christiane
6, Batzen - L-8551 Niedern
T: 23 620 847 - M: 26 620 502
info@rido-christiane.lu
www.rido-christiane.lu

Berodung doheem - Konfektioun op d'Mooss

Glaesener-Betz
Redange/Attert • www.glaesener-betz.lu

POÊLES & CHEMINÉES SUR MESURE

LIVRAISON COMBUSTIBLES ÉCOLOGIQUES

- BOIS DE CHAUFFAGE
- BRIQUETTE DE BOIS COMPRESSÉ
- PELLET
- Cubfeu

MADE BY ME. ALLES FIR KREATIV KADDOSIDDEN!

STOFF & WOLLBUTTEK
KREATIVITÉIT UM LAAFENDE METER

IECH ALL SCHÉI FEIERDEEG!

67 GRAND-RUE • L-8510 REDANGE/ATTERT
T (+352) 26 88 08 69 • INFO@WOLLBUTTEK-GINETTE.LU

Méindes: 13h30-18h | Dénchdes-Freides: 8h30-12h & 13h30-18h | Samschdes: 8h30-12h

FEIERLECH FEIERDEEG

• Montage non compris

POÊLE À PELLETS MCZ
MODÈLE FACE 6 KW
1.875 €^{Tvac*}
au lieu de
2.194 €^{Tvac}

Cheminées - Poêles à bois et à pellets - Ramonage - Tubage

walux
Bioenergy

5b Arelerstrooss - L-8523 Beckerich
Tél: +352 26 62 14 08 - Mobil: +352 621 27 85 16
walux@pt.lu

www.walux.lu

Energie
für
die Zukunft

ClimEEC
ECO - COPERT - CLUSTER

AGENDA

NOVEMBRE-DECEMBRE-JANVIER-FÉVRIER

NOVEMBRE

26.11.15 → 20h
Moulin de Beckerich

LES JEUDIS AU MOULIN: NEW-YORK DANS LES PAS DE L'ÉCRIVAIN PAUL AUSTER

CONFÉRENCE DE
BRIGITTE PÉTRÉ (F)

New-York, la ville monde, est comme un puzzle qui peut s'assembler de bien des manières. Madame Brigitte Pétré, organisatrice hors-pair de voyages, a choisi la voie de l'écriture pour vous faire découvrir cette mégapole.

Org.: d'Millen asbl
Renseignements: T +352 691 510 372
ou info@dmillen.lu
www.dmillen.lu

27. & 28.11.15 → 19h30
Centre Culturel Ielwen

THEATER AM SCHWEEDERDAUL “DÉI 3 ÁISBIREN”

Org.: Schweederdauler Musik
www.schweederdaulermusik.lu
Info a Réservaion T +352 23 63 80 37
(18h00-20h00)

27.11.15 → de 19h30 à 21h
Moulin de Beckerich/millegalerie

VERNISSAGE DE NICO HIENCKES: “ARMOIRE, MÉMOIRE, HISTOIRE”

Intervention de Denise et Fons Ruppert du Kabaret Peffermill(ch)en à 19h30
Exposition accessible du 28 novembre au 20 décembre, du mardi au jeudi de 17h à 21h et du vendredi au dimanche de 14h à 21h.
millegalerie@beckerich.lu
T +352 621 25 29 79
www.dmillen.lu

Mailt eis är Manifestatiounen (Februar bis Abréll 2016) fir de gratis Agenda eran op info@artandwise.lu.

Art&Wise hëlt sech d'Recht eng Préselektiouen ze maachen op Basis vun der Plaz déi iwwreg bleiwt.

28.11.15

Op der Schock Réiden

ADVENTSVERKAUF

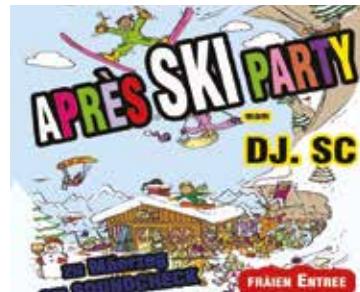
Adventskränz an Dekoartikelen, Keramik a Käermer, Arrangementer, Schnëttblummen a vill Leckeréien aus eiser Kichen
Org.: ODS
www.odls.lu

28.11.15

Soundcheck Mertzig

APRÈS-SKI PARTY MAM DJ SC

Fräien Entrée
Org.: Soundcheck Brasserie & live music
www.brasserie-soundcheck.com/
T +352 26881150 (18h00-20h00)

DECEMBRE

3.12.15 → 20h

Beckericher Mühle

LES JEUDIS AU MOULIN: “MIT DEM ESEL DURCH DIE CEVENNEN”

Eine Reise auf dem berühmten Stevenson Trail. Vortrag von Nicolas Schweicher (L)
Nicolas Schweicher hat sich in Begleitung seiner Frau, Freunden, einem Hund und zwei Eseln auf die Spuren Stevensons gemacht und berichtet an diesem Abend von ihren Erlebnissen in den Cevennen, einem wildzerklüfteten und naturbelassenen Teil des französischen Zentralmassivs. Eine Anmeldung ist aufgrund begrenzter Plätze erforderlich: d'Millen asbl
T +352 691 510-370 oder info@dmillen.lu
www.dmillen.lu

4.12.15 → 19h-23h

5.12.15 → 17h-23h

6.12.15 → 11h-18h

Op der Kol

CHRËSCHTMAART

Mat Stänn, Konscht & Handwierk, Concertën & Chrëschtmusik, Wantergedréinks an lessan.
Org.: AC Rambrouch

5.12.15 → 14h

Beckericher Mühle

GEFÜHRTE ESELSTOUR MIT NICOLAS SCHWEICHER

Treffpunkt: Parkplatz Beckericher Mühle
Anmeldung und Information: d'Millen asbl
T +352 691 510 370 oder info@dmillen.lu
www.dmillen.lu

11.12.15

Soundcheck Mertzig

WEIHNACHT IN DEN BERGEN MAM MARIO & CHRISTOPH

Tischreservierung obligatorisch

Org.: Soundcheck Brasserie & live music
www.brasserie-soundcheck.com/
T +352 26881150 (18h00-20h00)

12.12.15 → 16-21h

13.12.15 → 11-18h

Beckericher Mühle

CHRËSCHTMAART OP DER BIEKERICHER MILLEN

Organisation und Information: d'Millen asbl
T +352 691 510 370 oder info@dmillen.lu
www.dmillen.lu

JANVIER

4.1.-21.3.16 → De 9 à 12h
Moulin de Beckerich

COURS D'INITIATION À LA CALLIGRAPHIE AVEC DANIEL GARROT (F)

Monsieur Garrot donnera tous les quinze jours des cours de calligraphie de tous niveaux.

Les dates des cours seront les suivantes:

4 janvier, 18 janvier, 1er février, 15 février, 7 mars et 21 mars 2016

Inscription et organisation: d'Millen asbl
T +352 691 510 372 ou info@dmillen.lu
www.dmillen.lu

7.1.-24.3.16 → De 14 à 16h
Moulin de Beckerich/millegalerie

ATELIER ARTISTIQUE POUR ENFANTS (À PARTIR DE 6 ANS)

Pas à pas, avec les crayons, les pastels, la peinture ou le papier mâché, nous explorerons un jardin extraordinaire.

Tous les jeudis après-midi (sauf pendant les congés scolaires)

Inscriptions: Françoise Bande

T +352 621 252 979
millegalerie@beckerich.lu
www.dmillen.lu

8.1.-25.3.16 → De 9 à 12h
Moulin de Beckerich/millegalerie

ATELIER DE PEINTURES POUR ADULTES

Cette année, nous voyagerons dans un jardin. Fleurs, fruits, légumes, feuilles, écorces,...tout est source d'inspiration! Aucun prérequis n'est demandé.

Tous les vendredis matin (sauf pendant les congés scolaires).

Inscriptions: Françoise Bande
T +352 621 252 979
millegalerie@beckerich.lu
www.dmillen.lu

10.1.16 → 19h
Porkierch Biissen

GOSPEL CONCERT MAT THE GOSPEL PEOPLE (USA)

Reservatioun: 691 42 98 99 / 26 88 52 85
(no 17h Mme Ley)
Org.: Soirées Musicales de Bissen
www.musicales-bissen.lu
infos@musicales-bissen.lu
Prix d'entrée: 25 €
Jeunes ≤ 16 ans: 15 €

14.1.16 → 20h
Moulin de Beckerich

LES JEUDIS AU MOULIN: "PROFANE OU SACRÉE? LA MOMIE COMME MÉDICAMENT ET SON UTILISATION AU FIL DES SIÈCLES"

Conférence de Marc Bruck (F)
Marc Bruck, pharmacien à Redange, vous emmènera dans le monde fascinant des momies utilisées souvent comme remèdes au fil des siècles.
Information et organisation: d'Millen asbl
T +352 691 510 372 ou info@dmillen.lu
www.dmillen.lu

20.1.16 → 20h
Beckericher Mühle

SYRIEN VOR DEM KRIEG. EIN VORTRAG VON MARIE-PAULE FISCHBACH (L)

Im Laufe der Jahrtausende waren dutzende Hochkulturen auf dem Gebiet des heutigen Syrien entstanden. 2005 hatte die Journalistin Marie-Paule Fischbach die Gelegenheit, eine weltweit einzigartige und mittlerweile zerstörte religiöse und kulturelle Vielfalt kennenzulernen. Information und Organisation: d'Millen asbl T +352 691 510 370 oder info@dmillen.lu www.dmillen.lu

30.1.16 → 14h30
Musée Gaspar à Arlon

"LES CAPUCINS EN LUXEMBOURG (1616-1706)" VISITE GUIDÉE (F) DE L'EXPO TEMPORAIRE

Cette visite guidée, qui sera menée de main de maître par l'historienne M.-J. Nandrín vous replongera dans une page importante de la ville d'Arlon et de ses environs.
Inscription obligatoire pour 28 janvier au plus tard: d'Millen asbl
T +352 691 510 372 ou info@dmillen.lu
www.dmillen.lu

23.1.15 → 20h15

30.1.15 → 20h15
31.1.15 → 18h

Centre Camille Ney Ell

THEATER "CAMPING UN DER ATERT"

Präiss: 10 €, 5€ Kinder énner 12 Joer
Org.: Musik Gemeng Ell
Réservatiounen: 621 73 34 42 / coljon1@pt.lu

FEBRUAR

6.2.16 → 14h-16h30
Moulin de Beckerich – Millenatelier

ATELIER ARTISTIQUE – COLLAGES SUR LE THÈME DES CARTES POSTALES IMAGI- NAIRES

Prix: 25 € - Public: adultes et enfants à partir de 10 ans - Org.: d'Millen asbl
Renseignements et inscriptions: Françoise Bande - T +352 621 25 29 79 millégalerie@beckerich.lu

18.2.16 → 20h
Moulin de Beckerich

LES JEUDIS AU MOULIN: "INOCHI, UNE THÉ- RAPIE MÉCONNUE" CONFÉRENCE DE SOLANGE GUÉGAN (F)

Inochi est une thérapie japonaise où l'énergie vitale et les rythmes de la vie sont particulièrement mis en valeur pour le bien-être de chacun.
Information et organisation: d'Millen asbl
T +352 691 510 372 ou info@dmillen.lu
www.dmillen.lu

NERDEN CONSTRUCTIONS

www.nerdenc.lu
Tél.: 26 62 12-58

**Constructions • Chapes • Carrelages
Facades • Plafonnages**

PÉDICURE MÉDICALE
BOSSI MARINELLA
 SOINS COMPLETS DU PIED

TÉL.: (+352) 26 62 06 36   18, BATZENT L-8551 NOERDANGE

PIED DIABÉTIQUE • ONGLES INCARNÉS • ONGLES ÉPAIX
 HYPERKERATOSE • OEILS DE PERDRIX • CORS, DURILLONS
 MYCOSES • DÉSINFECTION CHAUSSURES ET SEMELLES
 TRAITEMENT DES VERRUES • INSTRUMENTS STÉRILES

Nerden & Fils sàrl
 Entreprise de construction

Beckerich Tél. 23 62 14 93 www.gesondbauen.lu

Habitations | Bâtiments commerciaux | Façades
 Transformations | Aménagements extérieurs
 Enduits traditionnels & argiles | Isolations écologiques
 Chapes & Carrelages | Promotions immobilières

Energie für Zukunft ClimEEC ECO • EXPERT • CLUSTER

DKV
Luxembourg
membre du Groupe lalux

only you

only two

EIN STARKES ENSEMBLE

**DKV LUXEMBOURG UND
 LALUX FREUEN SICH AUF IHRE
 GEMEINSAME ZUKUNFT**

www.dkv.lu

medienfabrik.lu

PEINTURE & CADEAUX KAUTHEN

HUET IECH NËMMEN DAT BESCHT AN D'HAUS!

Peinture et Cadeaux Kauthen vun Useldéng ass eng onëmgänglech Adress virun de Feierdeeg.

Hei feelt et u näisch fir doheem feierlech ze rëschen oder engem lëiwe Mënsch eng Freed ze maachen. D'Auswiel un Dekoratiounsartikelen a Kaddosiddien ass grouss: Echelen, Fräschén, Kazen, Téiliichtercher, Käerzen an alle Faarwen, Vasen - Glas, Metall, Holz,...et glännter a fonkelt an allen Ecken. E gefrote Kaddo: Faarweg Posche vu Reisenthal - t'ass alles do, vum robuste Shopper iwwert den Travelcosmetic oder Carrybag bis bei den Allrounder. Et kann een awer och e Chèque-Cadeau maache loessen.

T'ganz Equipe vu Peinture & Cadeaux Kauthen wünschen lech all schéi Feierdeeg an e gudde Rutsch!

11, Béiwenerstrooss
L-8707 Useldéng
kauthen@pt.lu

Mir schwätzen Lux - Fr - D - Eng

Éffnungszäiten
9h00-12h00 & 14h00-18h00
Samsdes
9h00-12h00 & 14h00-17h00
Méindes moiés as zou

WWW.KAUTHEN.LU

ZE GEWANNEN

12 x 1
AKAAFSBONG

AM WÄERT VUN
50 €/BEKI*

*gültig bis Enn Februar

KAUTHEN

REISENTHEL

DEKORATIOUN

KADDOSIDDIEU

TEPPECHER

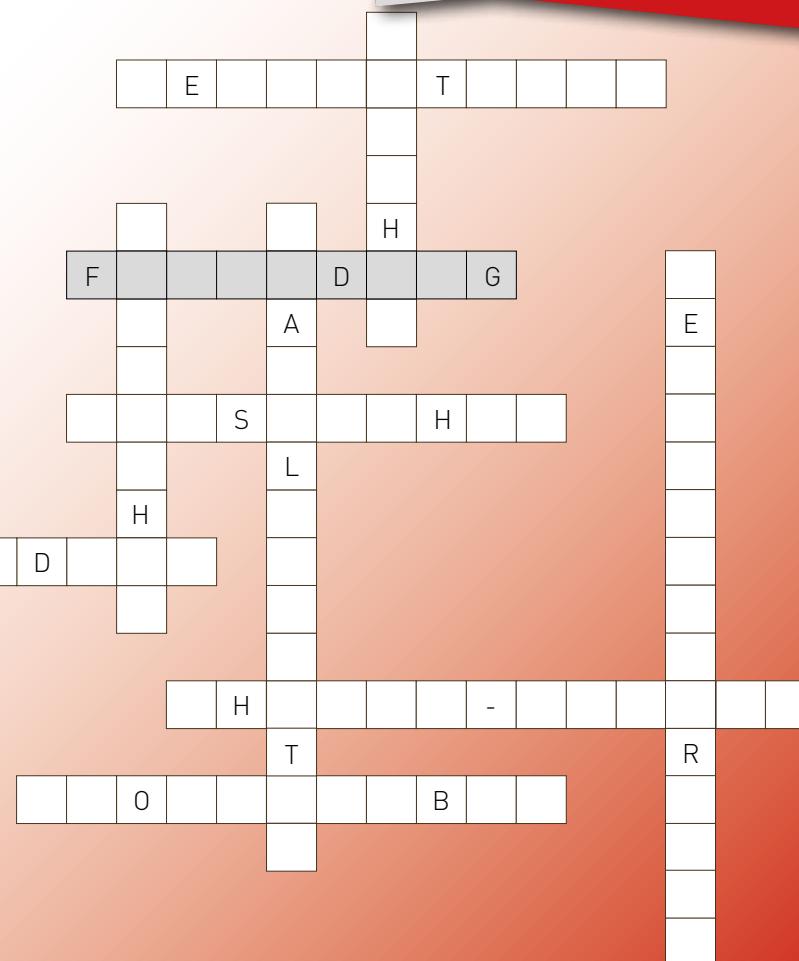
SHOPPINGBAG

TEILIICHTERCHER

TRAVELCOSMETIC

CHEQUE-CADEAU

A

Le principe est simple: placez dans la grille chacun des mots repris dans la liste et découvrez le mot mystère. Quelques lettres sont déjà placées pour vous aider. Complétez le bon de participation en n'oubliant pas d'indiquer le mot mystère ainsi que vos coordonnées et renvoyez le coupon de participation avant le **15 janvier 2016** par courrier ou par fax 23 62 43-29. Les gagnants seront désignés par tirage au sort parmi la bonne réponse reçue et seront avertis par courrier. Le résultat sera publié dans l'édition de février.

RESULTAT

VUM MOT MYSTÈRE AUS DEM SYNERGIE 33

Menu de Dégustation

Felten Marie-Paule - Ell
Buny Christiane - Nothomb

Menu Régional

Koster Patrick - Useldange

Ventas Angelina - Noerdange

Feller Sonia - Brouch

Asselborn Arthur - Colmar-Berg

Risch Caroline - Heispelt

Sauboin Monique - Useldange

Godart Jean-Joseph - Colmar-Berg

Neuman Christiane - Bissen

Mathieu André - Rombach

Mack Gaby - Dellen

Gremling Francine - Dellen

Bakoric Zana - Noerdange

Esch Marcelle - Boulaide

Harpes Anne - Rippweiler

MOT MYSTÈRE - COUPON-RÉPONSE

F						D			G
---	--	--	--	--	--	---	--	--	---

Nom & Prénom

Rue & numéro

Localité

Email

Tél.

SYNERGIE

p/a Art & Wise s.à r.l.
6, Jos Seylerstrooss
L-8522 Beckerich

FOURNISSEUR
OFFICIEL DE
LA FLF

41, Grand-Rue
Redange/Attert
Tél 26 62 14 32

Réidener **Spënnchen**

Lieblings Fournisseur
vum Kleeschen &
Chrëschtkëndchen

Bei eis an der Spënnchen vertrueden:
Confiserie Namur - Bäcker Jos
Traiteur Steffen - Domaine Alice Hartmann

59, Grand-Rue - Redange/Attert - Tél 23 62 10 76